

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
Strandgaten 229
5804 BERGEN

Deres ref

Vår ref

Dato

16/1879-2

17.06.16

Bestilling - oppdrag om å utarbeide forslag til revidering av forurensningsregelverket for akvakultur

Nærings- og fiskeridepartementet har sammen med Klima- og miljødepartementet besluttet å gi henholdsvis Fiskeridirektoratet og Miljødirektoratet oppdrag om å utarbeide forslag til revidering av forurensningsregelverket for akvakultur og utvikle rutiner for bedre samordning av tilsyn. Mattilsynet bør involveres ved behov. Arbeidet vil fordre endringer i forurensningsforskriften, tildelingsforskriftene og akvakulturdriftsforskriften, som da vil hjemles i både matloven, dyrevelferdsloven, akvakulturloven og forurensningsloven.

Det er behov for en revidering av forurensningsregelverket for akvakultur for å få et system som er mest mulig forutsigbart for næringen, med mer standardiserte krav og mindre enkeltsaksbehandling, samtidig som miljøhensyn skal ivaretas på best mulig måte. Videre må det legges til rette for samordning av tilsyn, slik at en får en enhetlig praksis i alle fylker og unngår overlappende enkeltvedtak/forskriftskrav. Vi ber om at det foreslås rutiner for god samordning av kontrollvirksomhet og eventuelle tiltak. Samordningen skal sikre informasjonsflyt og samarbeid, samt sikre at alle vedtak fattes på felles grunnlag, selv om det ikke gjøres endringer i hver myndighet sin vedtakskompetanse.

Nærings- og fiskeridepartementet har sammen med Klima- og miljødepartementet kommet frem til en ansvarsmodell og noen føringer som skal legges til grunn i det videre arbeidet med

å utarbeide forslag til revidering av forurensningsregelverket for akvakultur, som det vil redegjøres for under.

Selvbærende forskriftsregulering

Det skal etableres et nytt selvbærende kapittel i forurensningsforskriften etter forurensningsloven med standardkrav til etablering og utvidelse av akvakultur. For å kunne starte opp tiltak på bestemt lokalitet i henhold til kravene i forskriften skal aktør gi melding til fylkesmannen om dette. Dersom fylkesmannen ikke varsler aktør innen et visst antall dager om at tiltaket må enkeltaksbehandles, vil tiltaket være tillatt. Dette skal være hovedregelen i kurante tildelings saker der kravene til dokumentasjon er oppfylt i henhold til ny forskrift etter forurensningsloven og vanntilstanden er klassifisert som god etter vannforskriften.

Dersom det foreligger særlige forhold eller vanntilstanden er dårligere enn god kan fylkesmannen bestemme at det kreves særskilt tillatelse etter forurensningsloven. For å ivareta best mulig forutsigbarhet for næringen, skal det så langt det er mulig utvikles konkrete kriterier som forskriftsfestes for hva som skal regnes som særlige forhold. Det er behov for å ha et visst skjønn for uforutsette tilfeller, men skjønnet skal begrenses så langt det er mulig. Eksempler på særlige forhold kan være konflikter med viktige marine naturtyper/sårbare arter, at samlet belastning vil overskride resipientkapasiteten, lokaliteten er nært strandsone eller andre tilfeller der det må innhentes ytterligere kunnskap og/eller kreves faglige vurderinger.

Myndighetsfordeling for miljøundersøkelser og miljøtilstand

Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet har i fellesskap kommet frem til en myndighetsfordeling når det gjelder ansvar for miljøtilstanden og miljøundersøkelsene som skal foretas. Fiskeridirektoratet får ansvar for krav som gjelder undersøkelser av miljøtilstanden på selve lokaliteten/anleggssonen (MOM B-undersøkelser) og fylkesmannen får ansvar for krav som gjelder undersøkelser av miljøtilstanden i resipienten for øvrig, herunder overgangssone/nærområdene rundt anleggene (MOM C-undersøkelser). Selv om Fiskeridirektoratet som sektormyndighet har et ansvar for påvirkningen på havområdene som følge av akvakulturvirksomheten, skal fylkesmannen fortsatt ha det overordnede ansvaret for oppfølging av miljøtilstanden generelt.

Ny og oppdatert standard NS 9410 for miljøundersøkelser er vedtatt i år, og vil angi hvilke typer undersøkelser som skal gjøres og frekvens på disse. Direktoratene bes vurdere behovet for å kunne fravike standarden og eventuelt foreslå regler om dette i tråd med myndighetsfordelingen som angitt over. Der standarden henviser til at det skal avklares hvilken myndighet som følger opp bestemte krav, skal myndighetsfordelingen som angitt over legges til grunn. Det bør forskriftsfestes hvilken myndighet som følger opp bestemte krav i standarden. Forundersøkelsene som knytter seg til både MOM-B- og MOM-C-undersøkelser er noe fiskerimyndigheten og miljømyndigheten begge må ha myndighet til å følge opp og må samarbeide om.

Denne avklaringen av myndighetsfordeling for miljøundersøkelser må gjenspeiles i nytt kapittel i forurensningsforskriften og i endringer i tildelingsforskriftene og akvakulturdriftsforskriften. Det vil også kreve oppdateringer av Fiskeridirektoratets søknadsskjemaer for tillatelse til akvakultur med veileder.

Oppdrag

Nærings- og fiskeridepartementet ber Fiskeridirektoratet om å lage et forslag til revidering av forurensningsregelverket for akvakultur i samarbeid med Miljødirektoratet, innenfor føringene redegjort for over. Mattilsynet bør involveres ved behov.

Forslaget som utarbeides skal ta utgangspunkt i den enighet som tidligere ble oppnådd mellom Statens forurensningstilsyn, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet, og som ble formidlet i Statens forurensningstilsyns brev av 30.10.2009 til Miljøverndepartementet.

Vi ber om at det utarbeides en arbeidsplan, og at eventuell uenighet mellom Fiskeridirektoratet og Miljødirektoratet skal løftes til Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet for avklaringer. Frist for levering av forslag til regelverk som kan sendes på høring settes til utgangen av 2016.

Likelydende brev er sendt fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet.

Med hilsen

Yngve Torgersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Vegard Haukeland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.